

داروخانه گیاهی

داروهای گیاهی موجود در
داروخانه های کشور

به همراه

توضیحات کامل پیرامون گیاهان موجود در داروها
و کلیات طب سنتی و کتاب شناسی گیاهی

کاظم مقدم

مقدم کاظم ۱۳۵۴ هـ ش .
داروخانه گیاهی / به کوشش کاظم مقدم (۱۳۵۴ هـ ش) . -
قم: نشر پیام جلال، ۱۳۸۴.
۸۰۰ ص. - (پیام جلال؛ پزشکی؛ ۱) چاپ اول
کتاب نامه: ص. ۴۸۰۰ همچنین به صورت زیرنویس.
۱. راهنمای دارویی ۲. پزشکی.
الف) مقدم، کاظم، ۱۳۵۴ - تألیف. ب) نشر پیام جلال

داروخانه گیاهی

● به کوشش: کاظم مقدم

○ آماده سازی: ارزشمند

● صفحه آرای: مرکز فرهنگنرسبا

○ چاپ اول: زمستان ۱۳۸۴ / شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

● چاپ متن: قدس - چاپ جلد: یاران / ناشر: پیام جلال

● شابک: ۷-۸-۹۵۸۶۶-۹۶۴

○ کلیه حقوق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف می باشد

حق امتیاز این کتاب آماده واگذاری است

قم - پاساژ قدس طبقه آخر پلاک ۱۷۱ تلفن: ۷۸۳۳۳۰۹

قم - خیابان شهدا - کوی ۲۳ - تلفن ۷۷۴۴۱۲۵

۵۰۰۰ تومان

فهرست اجمالی مطالب

پیشگفتار	۶
بخش اول:	
داروهای گیاهی موجود در داروخانه‌ها	۱۱
بخش دوم:	
گیاهان موجود در داروها	۳۴۵
فهرست ترکیبات بعضی از گیاهان	۶۴۳
فهرست خاصیت درمانی بعضی از گیاهان	۶۵۳
فهرست بعضی از بیماریها و گیاهان مؤثر بر آنها	۶۶۰
بخش سوم:	
کلیات طب سنتی و اطلاعات گیاهی	۶۷۱
پیرامون اثر داروها و مزاج آنها	۶۷۳
روشهای تهیه مواد دارویی	۷۳۰
توضیحات دیگر	۷۴۶
مواد مؤثره گیاهان دارویی	۷۵۰
طبقه بندی گیاهان دارویی براساس اثرات آنها	۷۶۳
فرهنگ بعضی از لغات و اصطلاحات	۷۷۵
بخش چهارم:	
کتابشناسی گیاهی	۷۸۱
منابع کتاب	۷۹۹
فهرست تفصیلی مطالب	۸۰۱

مقدمه

در گذشته، چند اثر پیرامون داروهای گیاهی منتشر نمود، اما در عمل می‌دیدم که مردم، اکثراً حال و حوصله خریدن گیاه را از عطاری، و نیز درست کردن یا جوشاندن آن را ندارند. از آنجایی که تقریباً شرکت‌های تولیدی داروهای گیاهی، رو به گسترش است، به این فکر افتادم تا هم جهت سهولت کار مردم، برای تهیه داروهای گیاهی، و نیز اطلاع پزشکان محترم از وجود انواع داروهای گیاهی تولید شده، اقدام به جمع‌آوری داروهای گیاهی موجود در داروخانه‌های کشور نمایم تا قدم ابتدایی در جهت گسترش فرهنگ مصرف داروهای گیاهی باشد.

بنابراین مجموعه حاضر با اندکی تلاش فراهم شد، به این امید که بزرگان این فن به بزرگی خود، این اثر کوچک را زیر سیلی رد کننده، تا ان شاء الله در آینده اثری کامل‌تر و ارزنده‌تر جمع‌آوری شود.

کاظم مقدم

پیشگفتار

مردم از دیر باز بر اثر توجه نکردن به بهداشت و سوء تغذیه دچار بیماری می‌شوند، که گاهی به خاطر وجود این بیماری‌ها، ضررهای جبران ناپذیری را می‌پردازند. ولی در حال حاضر، علم پزشکی پیشرفت فزاینده‌ای داشته است؛ و متخصصان با توجه به این همه تلاش که در جهت پیشرفت علم پزشکی داشته‌اند، توقع دارند تا مردم نیز با در نظر گرفتن توصیه‌های پزشکی و بهداشتی، آنها را در این امر مهم یاری دهند. و از جمله این خواسته‌ها، ایجاد و تقویت یک روحیه و فرهنگ پزشکی است، تا مردم جامعه با برخورداری از این فرهنگ، هم خود را بیمه کنند و هم مسؤولان پزشکی کشور را در پیشبرد بهداشت یاری دهند.

شاید اولین راه برای بالا بردن فرهنگ پزشکی در جامعه و پیشگیری از بیماری‌ها، مطالعه و شناخت بیماری است؛ و نیز توجه دقیق به این آموخته‌هاست.

اما مسأله اینجا است که اگر عده‌ای بر اثر سهل‌انگاری یا ناخواسته دچار بیماری شدند، چه باید انجام دهند، و فرهنگ پزشکی در اینجا چه دستورالعملی را تجویز می‌نماید.

اولین گام، مراجعه به پزشک خانواده و پس از آن ارجاع توسط پزشک خانواده به متخصص می‌باشد و پس از تجویز دارو و توصیه‌های درمانی،

نوبت به گام دوم می‌رسد که آن مراقبت و مواظبت مرحله درمان است. مراقبت و مواظبت مرحله درمان، نیاز مبرم به اطلاعاتی دارد، که کتاب حاضر دارای این اطلاعات است.

این کتاب، برای هر چه بهتر انجام گرفتن درمان و توصیه‌های پزشکی، و نیز ایجاد اطمینان در صحت تجویز دارو برای بیمار و توجه دقیق به نحوه استفاده از دارو تألیف شده است. و در بردارنده توضیحات کاملی از داروهای گیاهی است، تا با مطالعه آن گامی هر چند کوچک در جهت پیشبرد بهداشت اجتماعی برداشته شود.

این کتاب دارای پنج بخش می‌باشد، که یک بخش آن شامل توضیحات کامل پیرامون حدوداً ۱۵۰ داروی گیاهی می‌باشد. توضیحات زیر ممکن است در فهم مطالب داروها مؤثر باشند:

۱. نام دارو:

بر اساس نام پذیرفته شده در مجامع دارویی می‌باشد. و در اکثر موارد نام، توسط شرکت سازنده دارو، نام‌گذاری شده است.

۲. خاصیت درمانی:

که نشانگر گروه دارویی یا اثر درمانی داروست که از میان چندین خاصیت مختلف، مهم‌ترین یا مشهورترین اثر دارو نوشته شده است.

۳. موارد استعمال:

به عنوان مهم‌ترین موارد مصرف دارو بر اساس اطلاعات موجود و نیز با توجه به اشکال دارویی فرآورده‌های موجود با نظام دارویی بیان گردیده است.

۴. مقدار مصرف:

این عنوان از نحوه استفاده، چگونگی مصرف دارو صحبت می کند و در صورتی که دارو به دو یا چند شکل وجود داشته باشد و یا بطور مشترک نزد نوزادان، خردسالان و یا بزرگسالان مصرف داشته باشد، مقدار آن بطور جداگانه نزد هر یک از این گروه های سنی شرح داده شده است.

۵. حساسیت متقابل:

افراد حساس به یک دارو به کلیه داروهای قرار گرفته شده در آن گروه دارویی حساسیت دارند که تحت عنوان حساسیت متقابل شرح داده شده است.

۶. موارد منع استعمال: در این تیترو مواردی که مصرف دارو غیر مجاز است و استفاده از آن موجب وخیم تر شدن حال بیمار می گردد توضیح داده شده است.

۷. عوارض جانبی: ممکن است یک دارو با اثر بر روی یک ارگانسیم احتمالاً عضو دیگر را تحت تأثیر قرار دهد، که گاهی اوقات این عوارض ثانویه مطلوب بوده و گاهی جزء موارد استعمال دارو در می آید و یا حتی مورد استعمال اصلی دارو را تحت الشعاع قرار می دهند.

۸. احتیاطات: شرایط بالینی خاص یا خطرانی که تجویز دارو نزد بعضی از بیماران تحت شرایط خاص ایجاد می کند و نیز خطرانی که مصرف دارو نزد بعضی از بیماران در بردارد و نیز آزمایشات و اقداماتی که در وضعیت بیمار اثر دارد، در این قسمت توضیح داده شده است.

۹. تداخل دارویی: گاهی بیمار در یک برهه زمانی نیازمند به دریافت دو دارو با اثرات متفاوت است که یکی بر روی دیگری اثر کرده و باعث کاهش یا

افزایش اثر یا جذب داروی دیگر می شود.

شناخت این اثرات، موجب تصحیح دوز یکی از داروها و یا در صورت ناسازگاری شدید، به قطع یکی از آنها که در درمان اهمیت کمتری دارد، می گردد.

۱۰. مصرف در بارداری: این عنوان مجاز یا غیرمجاز بودن یا شرایط مصرف دارو در طول حاملگی را بطور مختصر و مفید مورد ارزیابی قرار می دهد. البته باید توجه داشت که در طول حاملگی از مصرف هر نوع دارویی خودداری گردد، مگر آنکه عدم مصرف دارو تهدیدی جدی برای سلامت بیمار باشد.

۱۱. مصرف در شیردهی: به علت ترشح دارو در شیر، تبعاتی در تغذیه نوزاد از شیر مادر به همراه دارد که بالطبع اثرات دارو در بدن نوزاد از مهمترین بازتاب های مصرف دارو در دوران شیردهی است.

۱۲. مصرف در نوزادان: مصرف دارو نزد کودکان به علت حساس بودن سن، باید با دقت خاصی همراه باشد. (نوزاد به گروه سنی پیش دبستانی اطلاق می گردد).

۱۳. مصرف در خردسالان: خردسالان به گروه سنی دبستانی اطلاق می گردد که بهر حال مصرف دارو در این گروه با نوزادان و بزرگسالان متفاوت است و بطور معمول دوز دارو در این گروه نصف مقدار افراد بالغ است. ۱۴. مصرف در سالمندان: بعضی از داروها نزد افراد سالخورده به علت فرسودگی سلولها و بافتها، اثرات ضعیف و قوی تری دارند که تصحیح دوز دارو نزد این گروه سنی را الزامی می سازد.

۱۵. نگهداری: شرایط نگهداری داروها یکسان نیستند بعضی در یخچال،

بعضی در حرارت پائین و تعدادی دیگر در حرارت معمولی باید نگهداری شوند و بطور خلاصه چگونگی نگهداری دارو از زمان خروج از کارخانه تا زمان مصرف توسط مصرف کننده، در این قسمت بیان شده است.

۱۶. اشکال دارویی: نشانگر اشکالی از دارو است که در نظام دارویی ایران وجود دارند و به عنوان راهنمایی برای کلیه دست‌اندرکاران پزشکی عمل می‌کند.

۱۷. نام تجاری دارو: یک دارو ممکن است بوسیله کارخانجات مختلف داروسازی با اسامی گوناگون به بازار عرضه گردد که در این قسمت مشهورترین نام تجاری دارو آورده شده که البته در مورد بعضی از داروها نام تجاری دارو ممکن است در ایران شهره باشند نه در تمام دنیا.

در پایان، امیدوارم که اساتید محترم، لغزشهای این اثر کوچک را به حقیر گوشزد نمایند تا در چاپهای بعدی از آن بهره‌مند شویم.

کاظم مقدم

۱۳۸۳/۱۰/۲۵

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
---	----------

بخش اول:

۱۱	داروهای گیاهی موجود در داروخانه‌ها
----	------------------------------------

۱۹	آفرودیت (قطره)
----	----------------

۲۲	آفرودیت (قرص)
----	---------------

۲۴	آلتادین
----	---------

۲۶	آلتیب
----	-------

۲۸	آلیکوم
----	--------

۳۱	آنتوم (قرص)
----	-------------

۳۳	آنتوم (گرانول)
----	----------------

۳۵	آنتومینا
----	----------

۳۶	آنتی پُرسِتا
۳۷	آنتی دیابتیک
۳۹	آنتی میگرن
۴۱	آوی پکت
۴۳	افشرده پرتقال ۲٪
۴۵	افشرده ترخون ۲٪
۴۷	افشرده زیره
۴۹	افشرده سدر
۵۰	افشرده گشنیز
۵۲	افشرده لیموترش
۵۴	افشرده مرزه ۲٪
۵۶	اکینامید
۵۸	اکی هرب
۶۳	اگنوگل
۶۶	انسولینا
۶۷	انوکسولون
۶۹	اورتان
۷۱	اورتیدین
۷۳	اولثاکرات
۷۵	ایرالوکس
۷۸	ایرگل
۸۱	بابونه

۸۳	بخور اوکالپتوس
۸۶	بخور اوکالپتوس (پودر)
۸۸	برن
۹۰	برونکوتیدی
۹۲	بلادومید
۹۴	بنفشام
۹۵	پاسی پی
۹۷	پاک‌کننده آرایشی باریج
۹۸	پرسیکا
۱۰۱	پرفوران
۱۰۶	پروستاتان
۱۰۹	پسیلیوم
۱۱۲	پلانتاژل
۱۱۴	پونه
۱۱۶	پیجیوم آفریکانوم
۱۱۸	تانامیگرن
۱۲۰	توسیان
۱۲۲	توسیگل
۱۲۴	توسیوین
۱۲۷	تیم آرتا
۱۲۹	تیمکس
۱۳۱	تیمیان

۱۳۳	جن جی تون
۱۳۵	جنرال تونیک
۱۳۷	جین سین
۱۴۱	جینگومد
۱۴۳	چای کیسه ای بابونه
۱۴۵	چای کیسه ای چای سبز
۱۴۸	چای کیسه ای رازیانه
۱۵۰	چای کیسه ای شیرین بیان
۱۵۲	چای کیسه ای قره قات
۱۵۴	چای کیسه ای گاوزیان
۱۵۷	چای کیسه ای لاکسان
۱۵۹	چای کیسه ای ملیس
۱۶۱	چهار تخمه
۱۶۲	د-رگلیس
۱۶۴	دیل سان
۱۶۶	دیورتیک
۱۶۸	رازین
۱۷۰	رزماری (پماد)
۱۷۳	رزماری (لوسیون)
۱۷۵	رگلیس معطر
۱۷۸	رگلیسیدین
۱۸۰	رها

۱۸۵	زیتوما
۱۸۷	سالویزان
۱۹۰	سامی لاکس
۱۹۳	سدامین
۱۹۵	سناگل
۱۹۸	سنالین (قرص)
۲۰۲	سنالین (پودر)
۲۰۵	سنامد
۲۰۸	سنکل
۲۱۰	سوپرمینت
۲۱۲	سی.ام
۲۱۴	سیر
۲۱۶	سی لاکس
۲۲۰	سیلیامد
۲۲۲	سینابایل
۲۲۴	سینامول
۲۲۷	شیرافزا
۲۳۰	شیرینوش
۲۳۳	ضد جوش باریجه
۲۳۵	فنلین
۲۳۷	فیتوکلد
۲۴۰	کارامین

۲۴۲		کارمیناتیف
۲۴۴		کارمینت
۲۴۷		کاراوی میکسچر
۲۴۹		کالاندولا
۲۵۱		کالتدیت - ای
۲۵۴		کامی شل
۲۵۶		کامیل
۲۵۸		کامیلان
۲۶۰		کراتاگوس
۲۶۲		کلپوره
۲۶۴		گارسین
۲۶۷		گارلت
۲۷۰		گارلی کپ
۲۷۳		گاسترولان
۲۷۶		گاسترولیت
۲۷۸		گرایپ واتر
۲۸۰		گل سرخ
۲۸۲		گل گریپ
۲۸۴		لاگزاریسین
۲۸۶		لوسیون ام. جی
۲۸۸		لوسیون حنا
۲۹۰		لوسیون ژرانیوم

۲۹۲	لوسیون ضد لک لاواند
۲۹۵	لومکس
۲۹۸	لیکوفار
۳۰۲	لیورینا
۳۰۳	ماتریکا
۳۰۵	ماسومنت
۳۰۸	ماسومینت ممتازین
۳۱۰	مایکودرم
۳۱۲	ملیسان
۳۱۴	متا
۳۱۶	ممتازین
۳۱۸	متتول (مایع)
۳۲۰	موسیلیوم
۳۲۳	میرتکس
۳۲۶	میرتوپلکس
۳۲۷	میتناژل
۳۲۹	نوراگل
۳۳۳	والریک
۳۳۵	والرین
۳۳۷	ویتاگنوس
۳۳۹	هایپیران
۳۴۲	هربی لاکس

بخش دوم:

گیاهان موجود در داروها	۳۴۵
آقطی	۳۴۹
آلبالو	۳۵۱
آویشن	۳۵۳
اسپرزه	۳۵۷
اسطوخودوس	۳۵۹
اسفند	۳۶۱
اکلیل کوهی	۳۶۳
اکیناشیا	۳۶۶
اوکالپتوس	۳۶۸
بابا آدم	۳۷۲
بابونه	۳۷۴
بابونه کبیر	۳۷۵
بابونه رسمی	۳۷۷
بابونه رومی	۳۸۱
بادام	۳۸۴
بادام زمینی	۳۸۹
بادرنجیویه	۳۹۱
بادیان ختائی	۳۹۳
بادیان رومی	۳۹۵
بارهنگ	۳۹۹
برگ بو	۴۰۳
بومادران	۴۰۶
بید	۴۱۰

۴۱۴	پرتقال
۴۱۶	پنج‌انگشت
۴۱۷	پنیرک
۴۲۰	پونه
۴۲۲	پونه‌کوهی
۴۲۴	توت سفید
۴۲۶	قدومه
۴۲۹	جین‌سینگ
۴۳۲	جو
۴۳۶	چای
۴۴۰	حنا
۴۴۳	خارخسک
۴۴۵	خربزه
۴۴۸	خطمی
۴۵۲	دارچین
۴۵۶	ذرت
۴۵۹	رازیانه
۴۶۳	ریوند
۴۶۷	زالزالک
۴۷۰	زرشک
۴۷۳	زعفران
۴۷۶	زنجبیل
۴۷۹	زیتون
۴۸۵	زیره سبز
۴۸۷	زیره سیاه
۴۹۱	سپستان

۴۹۳	سُماق
۴۹۶	سنا
۴۹۹	سنبل الطیب
۵۰۳	سوژا
۵۰۶	سیاه دانه
۵۰۹	سیر
۵۱۲	سی سنبر
۵۱۴	شاه تره
۵۱۶	شاه توت
۵۱۸	شمعدانی ربرت
۵۲۰	شمعدانی عطری
۵۲۰	شنبليله
۵۲۳	شود
۵۲۶	شیرین بیان
۵۳۱	طرخون
۵۳۳	عَناب
۵۳۷	غازیاغی
۵۳۸	فراسیون سفید
۵۴۲	فلقل سبز
۵۴۶	قره قاط
۵۵۰	کاسنی
۵۵۴	کافور
۵۵۷	کاکائو
۵۵۹	کدو
۵۶۴	کرچک
۵۶۸	کرفس

۵۶۹		کلپوره
۵۷۰		کنگر فرنگی
۵۷۲		گاوزیان
۵۷۶		گردو
۵۸۱		گزنه
۵۸۶		گشنیز
۵۸۹		گل ساعتی
۵۹۳		گل سرخ
۵۹۷		گل محمدی
۵۹۸		گندم
۶۰۵		لیموترش
۶۰۸		لیمو عمانی
۶۰۹		مرزه
۶۱۱		مریم گلی
۶۱۴		مسواک
۶۱۶		مورد
۶۱۹		میخک
۶۲۳		نخود
۶۲۵		نعنا
۶۳۰		هل
۶۳۵		همیشه بهار
۶۳۸		هوفاریقون
۶۴۱		هویج
۶۴۳		فهرست ترکیبات بعضی از گیاهان
۶۵۳		فهرست خاصیت درمانی بعضی از گیاهان
۶۶۰		فهرست بعضی از بیماریها و گیاهان مؤثر بر آنها

بخش سوم:

- ۶۷۱ کلیات طب سنتی و اطلاعات گیاهی
- ۶۷۳ پیرامون اثر داروها و مزاج آنها
- ۶۷۳ مزاج داروهای مفرده
- ۶۷۵ مزاج نیرومند
- ۶۷۶ مزاج سست و جدایی ناپذیر
- ۶۸۱ شناسایی قوای مزاج داروها از راه آزمایش
- ۶۸۶ شناسایی مزاج داروهای مفرده از طریق قیاس
- ۶۸۶ شناختن گرمی و سردی
- ۶۹۰ رنگ و بوی
- ۶۹۴ اقسام مزه
- ۶۹۵ مزه های گرم
- ۶۹۶ مزه های سرد
- ۶۹۷ تأثیر شیرین و چرب، بر زبان
- ۶۹۸ لذت شیرینی از چیست؟
- ۶۹۸ سبب پیدایش شیرین و چرب
- ۶۹۸ کنش تلخ و شور
- ۶۹۹ کنش مزه تند و ترش
- ۷۰۰ آمیختگی مزه ها
- ۷۰۱ کنش های مزه ها بهم آمیخته

۷۰۲	شناخت دارو به وسیله بوی
۷۰۳	شناخت مزاج دارو به وسیله رنگ
۷۰۴	شناسایی اعمال داروهای ساده
۷۰۵	اثرات عمومی و اثرات شبه عمومی
۷۰۵	صفات داروها
۷۲۲	تأثیر عوامل خارجی بر دارو
۷۲۲	پختن دارو
۷۲۳	کوبیدن دارو
۷۲۵	سوزاندن دارو
۷۲۶	شستن دارو
۷۲۶	منجمد کردن دارو
۷۲۷	مجاورت دارو با داروی دیگر
۷۲۷	آمیزش داروها
۷۳۰	روشهای تهیه مواد دارویی
۷۳۲	داروهای مصرف داخلی
۷۳۲	داروهای مصرف خارجی
۷۳۳	جوشانده، مخلوط برای دم کردن
۷۳۵	عصاره‌ها
۷۳۵	خیس کردن، خیسانیدن

۷۳۶	پرکولاسیون
۷۳۶	روش تحلیلی
۷۳۶	دم کردن
۷۳۷	جوشانده ها
۷۳۸	عصاره گیری
۷۳۹	تنظورها
۷۴۰	سرکه های معطر
۷۴۰	شراب طبی
۷۴۰	روغن های طبی
۷۴۰	مرهم ها
۷۴۱	آب های معطر طبی
۷۴۱	شریت ها
۷۴۲	حب ها
۷۴۲	پودر
۷۴۳	قرص ها
۷۴۴	آمپول ها یا فرآورده های تزریقی
۷۴۴	بخورها
۷۴۴	شیاف ها
۷۴۵	اونگان ها
۷۴۵	کرم ها و صابون های دارویی
۷۴۶	توضیحات دیگر

۷۵۰	مواد مؤثره گیاهان دارویی
۷۵۲	الکالوئیدها
۷۵۳	گلوکوزیدها
۷۵۵	سپونین ها
۷۵۵	مواد تلخ
۷۵۶	تانن ها
۷۵۷	مواد معطر
۷۵۸	اسانس های روغنی (اسانسهای طبیعی) و تروپن ها
۷۶۰	روغن های چرب
۷۶۱	گلوکینین ها (انسولین های گیاهی)
۷۶۱	موسیلاژها یا لعاب ها
۷۶۲	هورمون های گیاهی
۷۶۲	ضد عفونی کننده های گیاهی
۷۶۳	طبقه بندی گیاهان دارویی براساس اثرات آنها
۷۶۳	گیاهان تلخ
۷۶۴	ضد التهاب ها
۷۶۵	گیاهان ضد نفخ
۷۶۵	گیاهان معرق
۷۶۵	گیاهان کاهش دهنده تعرق
۷۶۶	گیاهان مدّر
۷۶۶	گیاهان خلط آور لعابدار

۷۶۷	گیاهان خلط آور و قی آور
۷۶۷	خلط آور محرک
۷۶۸	گیاهان ضد سرفه
۷۶۸	گیاهان مسهل صفرا
۷۶۸	گیاهان ملین و مسهل
۷۶۹	گیاهان مقوی قلب
۷۶۹	ضد آسم
۷۶۹	مواد آرام بخش
۷۶۹	ضد تصلب شرائین
۷۷۰	ضد فشار خون
۷۷۰	گیاهان معطر
۷۷۰	ضد انگل
۷۷۰	ضد دیابت
۷۷۱	امراض زنانه
۷۷۱	ضد استفراغ
۷۷۲	ضد تومور
۷۷۲	سموم گیاهی
۷۷۵	فرهنگ بعضی از لغات و اصطلاحات

بخش چهارم:

۷۸۱	کتابشناسی گیاهی
۷۸۲	کتابهای گیاهی منتشر شده در دو سال اخیر
۷۹۹	منابع کتاب
۸۰۰	کتابهای دیگری که اینجانب تهیه و تنظیم کرده ام